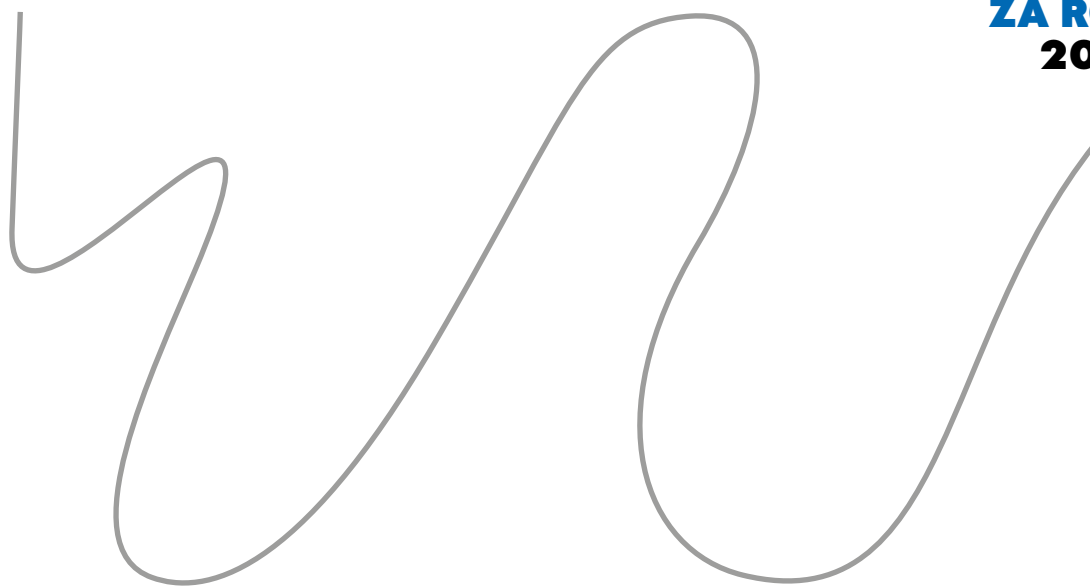

PRÍLEŽITOSŤ VYTVORENÁ

SPRÁVA O ČINNOSTI
ZA ROK
2018

Európska
investičná
banka

SPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2018

PRÍLEŽITOSŤ VYTVORENÁ

Európska
investičná
banka

banka EÚ

Správa o činnosti Európskej investičnej banky za rok 2018

© Európska investičná banka, 2019

Všetky práva vyhradené.

Všetky otázky týkajúce sa práv a udeľovania licencií treba zasielať na publications@eib.org

EIB ďakuje nasledujúcim predkladateľom a dodávateľom za poskytnutie fotografií na ilustráciu tejto správy:

©EIB, RIMAC Všetky práva vyhradené.

O povolenie na reprodukciu alebo použitie týchto fotografií je potrebné požiadať priamo držiteľa autorských práv.

Viac informácií o činnostiach EIB nájdete na našom webovom sídle www.eib.org.

Môžete kontaktovať aj našu informačnú kanceláriu na adrese info@eib.org.

Náš elektronický spravodajca je dostupný na www.eib.org/sign-up

Uverejnené Európskou investičnou bankou.

Redaktori: redakčný tím EIB

Grafická úprava: grafický tím EIB

Vytlačené na papieri certifikovanom podľa pravidiel Lesnej dozornej rady (FSC).

Obálka: Soporset Premium Offset, FSC Mix; vnútro: Munken Polar, FSC Mix

AKO JE TÁTO SPRÁVA ŠTRUKTÚROVANÁ

Európska investičná banka je najväčšou mnohostrannou finančnou inštitúciou na svete. Ak sa chcete dozvedieť, čo to znamená z hľadiska objemu poskytnutých úverov, môžete si prečítať časti **HLAVNÉ ÚDAJE ZA ROK 2018** a **SKUPINA EIB VO VAŠEJ KRAJINE**. Pripojte k tomu **ÚVODNÉ SLOVO PREZIDENTA**, v ktorom Werner Hoyer načrtáva stratégiu a myslenie, ktoré stáli za činnosťou EIB v roku 2018, a získate jasnú predstavu o obrovskom vplyve banky a o jej základných zásadách.

Všetko však nie je len o objeme. Túto správu sme zostavili tak, aby sme zahrnuli tri časti zamerané na kľúčové aspekty našich cieľov: **ZAMESTNANOSŤ A RAST, UDRŽATEĽNOSŤ A RODOVÚ ROVNOSŤ**. Časť o zamestnanosti aj časť o udržateľnosti sú ilustrované príbehmi o zdroji financovania – v oboch prípadoch o investorovi v oblasti dôchodkov jednotlivcov – prostredníctvom skvelého procesu vydávania dlhopisov a úverovania, až kým sa v našom príbehu nedostaneme ku konečnému príjemcovi. Tam sa stretnete s chorvátskou ženou, ktorej pracovné miesto inžinierky bolo vytvorené prostredníctvom tohto komplexného mechanizmu, a s inšpirujúcou líderkou v oblasti mikrofinancovania, ktorá dokáže zásadne meniť situáciu v teréne v Senegale. V časti o rodovej rovnosti nájdete celé spektrum projektov, z ktorých každý vďaka transakciám EIB prispieva k bezpečnosti alebo emancipácii žien od Indie až po Írsko.

Zdôraznením všetkých týchto aspektov vám chceme priblížiť udržateľný prístup EIB k tvorbe príležitostí pre občanov EÚ a pre ľudí v rozvojových krajinách. Je to príbeh o tom, čo sme si predsavzali uskutočniť v roku 2018. Keď sa obzrieme za rokom 2018, môžeme sebavedomo a hrdó vyhlásiť: **PRÍLEŽITOSŤ VYTVORENÁ**.

OBSAH

6	ÚVODNÉ SLOVO	
8	HLAVNÉ ÚDAJE ZA ROK 2018	
10	SKUPINA EIB VO VAŠEJ KRAJINE	
12	DLHOPISY, KTORÉ NÁS SPÁJAJÚ	ZAMESTNANOSŤ A RAST
14	UČITEĽ S GLOBÁLNYM DOSAHOM	
15	AMERICKÉ DOLÁRE, KTORÉ PODPORUJÚ EKOLÓGIU	
16	FINANCOVANIE BANKY EÚ	
18	JE TO VTÁK? JE TO LIETADLO? JE TO RIZIKOVÝ DLH!	
19	CIEĽ SPLNENÝ	
20	KDE NAKUPUJETE INOVÁCIE?	
22	ČO BOLO PRVÉ, KURA ALEBO BATÉRIA?	
23	NAJRÝCHLEJŠIE ELEKTRICKÉ AUTO NA SVETE – A INVALIDNÝ VOZÍK?	
24	VYČISTENIE JADRANU A AUTOMOBILOVÝ PRIEMYSEL	
26	DLHÁ A NEODKLADNÁ CESTA	UDRŽATEĽNOSŤ
28	VYRASTANIE NA ŠPECIÁLNO Mieste	
29	POVINNOSŤ CHRÁNIŤ BUDÚCNOSŤ	
30	NOVÉ DLHOPISY PRE UDRŽATEĽNÚ BUDÚCNOSŤ	
32	LEPŠIE HYGIENICKÉ PODMIENKY, ZDRAVŠIE DETI	
33	DLHODOBÁ UDRŽATEĽNOSŤ	
34	AKTIVITSTKA OD DETSTVA	
35	NADÁCIA POSKYTUJÚCA MIKROÚVERY PRACUJE NA POZDVIHNUTÍ ĽUDÍ Z CHUDOBY	
36	LEN SKÚSTE PREPUSTIŤ POLOVICU PLANÉTY	RODOVÚ ROVNOSŤ
38	DIZAJNOVANIE BUDÚCNOSTI	
39	(OBNOVITEĽNÁ) DIEVČENSKÁ ENERGIA	
40	MIKROÚVERY S VEĽKÝM VPLYVOM	
41	NA ČELE UMELEJ INTELIGENCIE A ZDRAVIA	
42	ČO ĎALEJ	

ÚVODNÉ SLOVO

Európska investičná banka sa v 60. roku svojho pôsobenia potýkala s prostredím, ktoré potrebovalo silnú podporu Európy a maják stability. Európske hodnoty a multilateralizmus sa dostali pod palbu provinčného nacionalizmu. Banka zároveň musela reagovať na meniace sa ekonomické okolnosti, pokračujúci úpadok európskej konkurencieschopnosti a nedostatok financií na inovácie.

Som hrdý na to, že skupina EIB dokázala týmto nebezpečenstvám šikovne čeliť a reagovať na ne, čo pre veľké, vážené inštitúcie nie je typické. Táto správa podrobne opisuje vplyv, ktorý mala EIB počas roka na kľúčové témy dneška, ako je konkurencieschopnosť, zamestnanosť, rodová rovnosť a udržateľnosť. Získali sme nových partnerov, našli nových klientov a skúmali nové nápady. Pracovali sme pod neustálym tlakom spôsobeným vonkajšími udalosťami, ako je Brexit a z toho vyplývajúca potreba zabezpečiť naše kapitálové požiadavky. EIB vyšla z tohto roka silnejšia než kedykoľvek predtým a priniesla nové investície, ktoré budú zdrojom zamestnanosti a udržateľného rastu počas nasledujúcich desaťročí. Naďalej investujeme do budúcnosti Európy.

Zamestnanosť a rast sú zastrešujúce ciele Investičného plánu pre Európu a EIB v roku 2018 splnila svoje ciele pre oba piliere plánu, za ktoré je banka EÚ zodpovedná, nad očakávania. Ešte pred uplynutím plánovaných troch rokov Európsky fond pre strategické investície (EFSI) dosiahol svoj cieľ zaktivizovať 315 miliárd EUR v investíciách. Dosiahol to s regionálnou vyváženosťou v celej EÚ. Jeho najväčší priamy vplyv je viditeľný v krajinách najviac zasiahnutých finančnou krízou. V kohéznych regiónoch naša hospodárska analýza ukazuje, že EFSI má obrovský dlhodobý vplyv, čím sa posilňuje konkurencieschopnosť a podporuje budúci hospodársky rast.

EFSI zbavil investície rizika a pôsobil ako katalyzátor pre súkromné financovanie: Európska komisia poskytla záruku, ktorá umožnila skupine EIB použiť svoje vlastné finančné prostriedky na poskytnutie úverov pre riskantnejšie projekty než zvyčajne a pritiahnuť investorov zo súkromného sektora. EFSI sa zameriaval na inovatívne sektory a malé podniky, kde bola potreba najnaliehavejšia. (Pripomínam, že sa odkazujem na plnenie skupiny EIB v súvislosti s EFSI, pretože Európsky investičný fond bol hybnou silou v podpore životne dôležitého sektora malých a stredných podnikov v rámci Investičného plánu pre Európu.) EFSI bude aj naďalej pôsobiť v sektoroch a regiónoch, kde je to najviac potrebné, keďže sme na ceste k nášmu ďalšiemu cieľu zaktivizovať 500 miliárd EUR v investíciách do roku 2020.

Druhý pilier investičného plánu – poradenské služby – v roku 2018 ešte viac a zásadnejšie prispel k budúcemu rastu a inováciám v Európe. Poradenstvo v roku 2018 pracovalo na 528 nových úlohách pre projekty, ktoré podporia odhadované investície vo výške 45 miliárd EUR. Pri práci v tejto oblasti banky je samozrejme kľúčová raná fáza, počas ktorej sa v rámci poradenstva poskytnú odborné znalosti, čo pomôže inovatívnym projektom posunúť sa z fázy návrhu do fázy realizácie.

Aby sa toto všetko dosiahlo, skupina EIB sa zmenila. Hoci najdôležitejší je konečný finančný vplyv EFSI na občanov EÚ, som hrdý, že naši bankári, právnici, ekonómovia, manažéri rizika a inžinieri prispôsobili svoju vlastnú prácu tejto novej výzve tak úspešne. Banka zameriavala svoju pozornosť na menšie, inovatívne spoločnosti a startupy, ktoré skutočne potrebujú financovanie. Tento sektor má veľký potenciál vytvárať

“ Európska investičná banka vyšla z tohto roka silnejšia než kedykoľvek predtým a priniesla nové investície, ktoré budú zdrojom zamestnanosti a udržateľného rastu počas nasledujúcich desaťročí. ”

pracovné miesta a je nenahraditeľný pri zabezpečovaní globálnej konkurencieschopnosti Európy. Sústredili sme sa skôr na doplnkovosť než na objem, preto je každá časť tejto správy zameraná na konkrétnych príjemcov našich projektov.

Výsledkom bol nárast počtu nových klientov a pokles výšky priemerného úveru o 14 %, v dôsledku čoho sa zvýšili požiadavky na zamestnancov EIB, pokiaľ ide o hĺbkovú kontrolu, právnu analýzu a podávanie správ. Aj naďalej budeme prispôbovať náš obchodný model vyvíjajúcim sa potrebám hospodárstva EÚ. Očakávame, že v roku 2019 bude polovica všetkých transakcií podpísaná s novými klientmi, pričom 80 % z nich sa bude týkať nových produktov a iniciatív v segmente s vyšším rizikom.

Skupina EIB neustále posilňuje svoje procesy a dosahovanie cieľov, aby ustála hospodárske a politické šoky. Skupina predstavuje skutočne účinnú multilaterálnu spoluprácu v rôznych otázkach, od zmeny klímy až po migráciu. Šesťdesiate výročie vzniku banky poslúžilo ako vítané pripomenutie vplyvu, ktorý má naša práca na životy občanov EÚ už celé desaťročia. Opätovne potvrdzujeme náš záväzok investovať do budúcnosti Európy a do budovania prosperujúcej a udržateľnej cesty rastu pre občanov EÚ.

Werner Hoyer

HLAVNÉ ÚDAJE ZA ROK 2018¹

VÝSLEDKY SKUPINY EIB

EURÓPSKA INVESTIČNÁ BANKA FINANCOVANIE (EIB)	Podpísaných 55,63 miliardy EUR
EURÓPSKY INVESTIČNÝ FOND FINANCOVANIE (EIF)	Podpísaných 10,06 miliardy EUR
FINANCOVANIE SKUPINY EIB ²	64,19 miliardy EUR
POČET PODPÍSANÝCH TRANSAKCIÍ	854
CELKOVÉ PODPORENÉ INVESTÍCIE (ORIENTAČNE)	približne 230 miliárd EUR
CELKOVÁ VÝPOŽIČNÁ ČINNOSŤ EIB	60 miliárd EUR

PRIORITNÉ OBLASTI

MSP A SPOLOČNOSTI SO STREDNOU KAPITALIZÁCIOU	23,27 miliardy EUR
INOVÁCIE	13,52 miliardy EUR
INFRAŠTRUKTÚRA	12,25 miliardy EUR
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	15,15 miliardy EUR
KLÍMA (EIB)	>29 % z celkového financovania
HOSPODÁRSKA A SOCIÁLNA SÚDRŽNOSŤ A KONVERGENCIA (EIB, EURÓPA)	31,8 % z celkového financovania

INVESTIČNÝ PLÁN PRE EURÓPU³

SCHVÁLENÉ FINANCOVANIE Z EFSI	70,4 miliardy EUR
POČET SCHVÁLENÝCH TRANSAKCIÍ	1031
CELKOVÉ INVESTÍCIE TÝKAJÚCE SA EFSI	375,5 miliardy EUR
% Z CIEĽA 500 MILIÁRD EUR	75 %
CELKOVÉ PODPÍSANÉ INVESTÍCIE Z EFSI (EIB)	39,1 miliardy EUR
CELKOVÉ PODPÍSANÉ INVESTÍCIE Z EFSI (EIF)	14,6 miliardy EUR
CELKOVÉ PODPÍSANÉ INVESTÍCIE SKUPINY EIB V RÁMCI EFSI	53,7 miliardy EUR

¹ Žiadne číselné údaje neboli predmetom auditu a všetky sú predbežné. Všetky číselné údaje sú za skupinu EIB, pokiaľ nie je uvedené inak.

² Číselné údaje týkajúce sa celkového financovania skupiny EIB nezahŕňajú malé prekryvanie v dôsledku spoločných záväzkov EIB a EIF.

³ Číselné údaje sú za obdobie od začiatku Investičného plánu pre Európu do decembra 2018.

VPLYV SKUPINY EIB ⁴

CELKOVÉ INVESTÍCIE PODPORENÉ V ROKU 2017	232 miliárd EUR
NOVÉ PRACOVNÉ MIESTA VYTVORENÉ DO ROKU 2021	1,2 milióna
VPLYV NA HDP EÚ DO ROKU 2021	+ 1,1 %
NOVÉ PRACOVNÉ MIESTA VYTVORENÉ DO ROKU 2036	650 000
VPLYV NA HDP EÚ DO ROKU 2036	+ 0,7 %

ĎALŠIE ÚDAJE ⁵

POČET PODPORENÝCH MSP/SPOLOČNOSTÍ SO STREDNOU KAPITALIZÁCIOU	374 000
POČET PRACOVNÝCH MIEST UDRŽANÝCH V MSP/SPOLOČNOSTIACH SO STREDNOU KAPITALIZÁCIOU⁶	5 miliónov
KAPACITA VÝROBY ELEKTRICKEJ ENERGIE	15 228 MW, 86,1 % z obnoviteľných zdrojov energie
VYBUDOVANÉ/ZMODERNIZOVANÉ ELEKTRICKÉ VEDENIA	26 037 km
DOMÁCNOSTI, KTORÉ MÔŽU BYŤ ZÁSOBOVANÉ ELEKTRICKOU ENERGIU	34,3 milióna
DIGITÁLNE PRIPOJENIA S VEĽMI VYSOKOU RÝCHLOSŤOU, NOVÉ A ZMODERNIZOVANÉ	29 miliónov
OBYVATEĽSTVO S BEZPEČNEJŠOU PITNOU VODOU	20 miliónov
OBYVATEĽSTVO S LEPŠÍMI HYGIENICKÝMI PODMIENKAMI	10 miliónov
OBYVATEĽSTVO ČELIACE NIŽŠIEMU RIZIKU ZÁPLAV	1,7 milióna
ĎALŠÍ CESTUJÚCI V DOPRAVE FINANCOVANEJ EIB	290 miliónov
OBYVATEĽSTVO S LEPŠÍMI ZDRAVOTNÍCKYMI SLUŽBAMI	27,3 milióna
KAPACITA NOVÝCH ZARIADENÍ NA NAKLADANIE S ODPADMI (V TONÁCH ZA ROK)	3,9 milióna
POĽNOHOSPODÁRSKA A LESNÍCKA PÔDA S LEPŠÍM OBHOSPODAROVANÍM	1,45 milióna hektárov

⁴ Na základe hospodárskeho modelu spoločne vyvinutého ekonomickým oddelením EIB a Spoločným výskumným centrom Európskej komisie, údaje za transakcie EÚ.

⁵ Číselné údaje predstavujú očakávané výsledky financovaných nových transakcií podpísaných prvýkrát v roku 2018 na základe dostupných údajov v tejto fáze, za EIB, pokiaľ nie je uvedené inak.

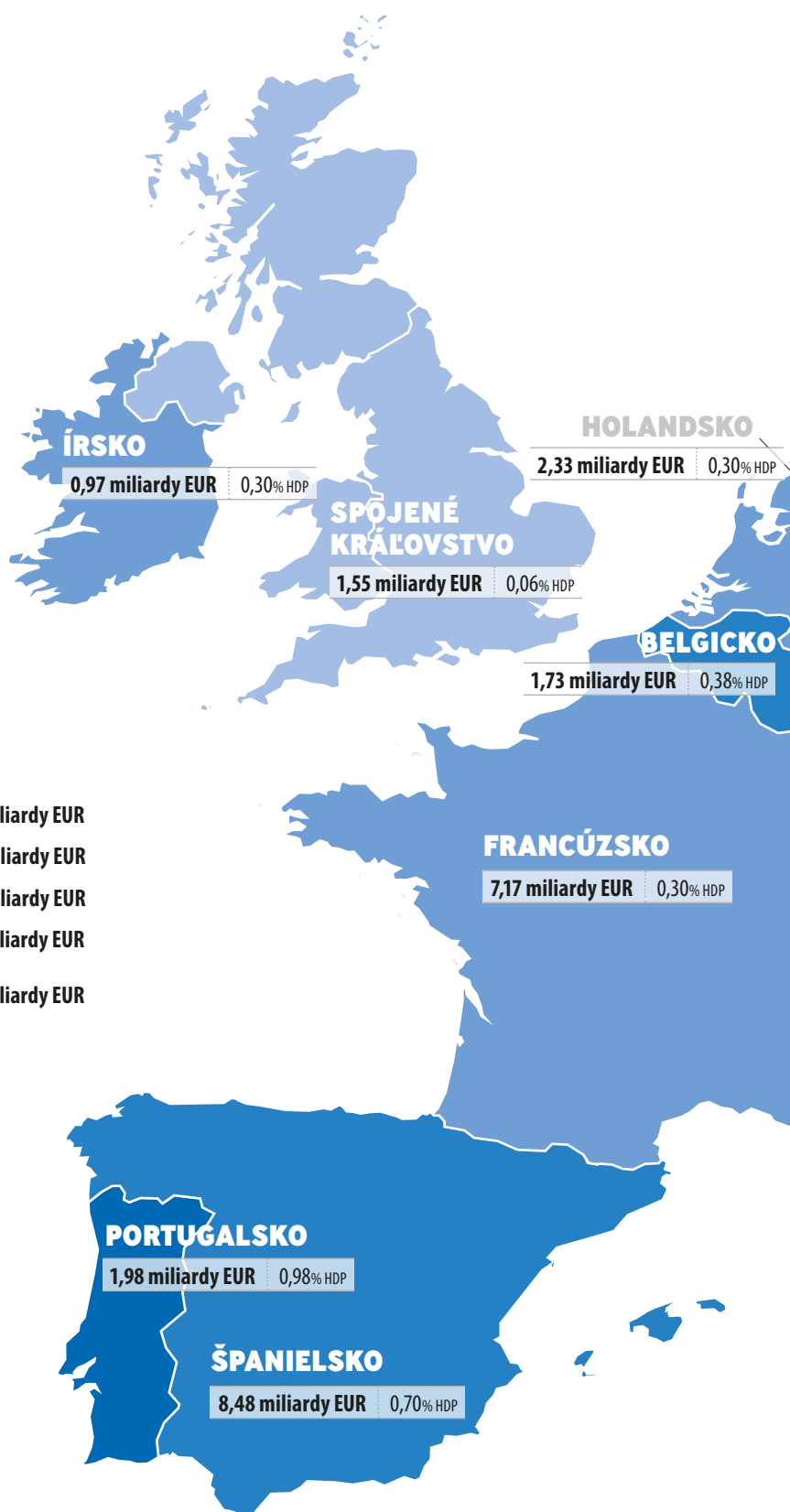
⁶ Počet pracovných miest udržiavaných v MSP predstavuje počet zamestnancov v MSP/spoločnostiach so strednou kapitalizáciou, ktorým bolo v roku 2018 pridelené financovanie EIB, a počet zamestnancov v MSP, ktorým bolo pridelené financovanie EIF od októbra 2017 do septembra 2018.

SKUPINA EIB VO VAŠEJ KRAJINE

VIACERO KRAJÍN EÚ

0,73 miliardy EUR 0,35% HDP

ROZŠÍRENIE A KRAJINY EZVO*	1,9 miliardy EUR
VÝCHODNÍ SUSEDIA	0,6 miliardy EUR
STREDOZEMIE	2,2 miliardy EUR
AKT**, ZKÚ*** A JUŽNÁ AFRIKA	1,7 miliardy EUR
AFRIKA, STREDNÁ ÁZIA A LATINSKÁ AMERIKA	1,7 miliardy EUR

*Európske združenie voľného obchodu.

**Afrika, Karibská oblasť a Tichomorie.

***Zámorské krajiny a územia.

Tmavšie farby znamenajú vyššie investície ako percento HDP.

DLHOPISY, KTORÉ NÁS SPÁJAJÚ

Aké je spojenie medzi Harrym, stredoškolským učiteľom v meste Santa Monica v Kalifornii, a Elizabetou, junior batériovou inžinierkou v Chorvátsku? Odpoveď je „dlhopis“. Je to finančný nástroj s pevným výnosom vydaný Európskou investičnou bankou. Pridajte sa k nám na ceste po stopách peňazí od Zlatého pobrežia po Jadranské pobrežie a späť (s úrokom).

1 Harry Keiley je učiteľ v kalifornskom meste Santa Monica. Každý mesiac odchádza približne 10 % z jeho platu do jeho dôchodkového fondu.

2 Harryho dôchodkový fond kupuje finančné nástroje po celom svete. Patria medzi ne aj dlhopisy vydané EIB. Prečo fond CalSTRS investuje do týchto dlhopisov, konkrétnejšie prečo nakupuje aj zelené dlhopisy EIB?

3 Kto okrem dôchodkových fondov, akým je CalSTRS, nakupuje dlhopisy EIB a čo ho vedie k takémuto nákupu?

4 Jedným z nástrojov EIB, ktorý sa dostal do popredia vďaka Investičnému plánu pre Európu, je rizikový dlh, úver zdieľajúci niektoré z rizík, ktorým čelia podnikatelia pri rozvoji svojho podnikania. Prečo sa nazýva kvázi vlastný kapitál?

EIB kombinuje peniaze z vydávania dlhopisov s inými nástrojmi s cieľom vytvoriť rôzne finančné produkty. Jedným z takýchto nástrojov je záruka z rozpočtu EÚ, ktorá podporuje Európsky fond pre strategické investície. Ako súčasť Investičného plánu pre Európu to EIB umožňuje investovať do menších, rizikovejších a mladších firiem. Do akej miery sa to podarilo?

5

Banka sa zameriava na štyri hlavné oblasti investovania. Inovácie sú jednou z nich. Čo pri investovaní do inovácií skutočne financujeme?

6

Inovácie v automobilovom odvetví sú v súčasnosti zamerané na dve oblasti: elektrifikáciu a autonómne riadenie. Ako nám všetkým môžu najrýchlejšie elektrické športové autá na svete, ktoré môžu dosiahnuť rýchlosť 410 km/h, pomôcť využívať environmentálne zodpovednejšiu dopravu?

7

Chorvátska spoločnosť Rimac, ktorej v roku 2018 EIB poskytla financie, vyrába najrýchlejšie elektrické športové autá na svete – a dosahuje veľký pokrok v batériovej technológii.

8

Zistite, ako Elizabeta Žalacová, junior batériová inžinierka, získala prácu v spoločnosti Rimac a pokúša sa zmeniť svet.

9

1

UČITEĽ S GLOBÁLNYM DOSAHOM

Ked' Harry Keiley približne pred 30 rokmi začal učiť, dával stredoškólakom hodiny o ekonomike a vláde. Avšak investovanie a ako spravovať svoje finančné záležitosti v osnovách chýbalo. „Je to určite niečo, čo považujeme za veľmi potrebné v celej Amerike“, hovorí teraz.

Harry je jedným z tisícov pedagógov v Kalifornii, ktorých dôchodkové úspory spravuje Systém dôchodkov učiteľov štátu Kalifornia (California State Teachers' Retirement System – CalSTRS). Štandardný plán dávok, do ktorého sú všetci pedagógovia v Kalifornii automaticky prihlásení, robí investície v mene všetkých učiteľov spoločne. Harry si zvolil aj dobrovoľný doplnkový plán tohto fondu.

„Učitelia sú ako väčšina Američanov – tvrdo pracujúci ľudia zo strednej triedy. Existujú však určité jedinečné charakteristiky: všetci sú profesionáli, vysokoškolsky vzdelaní a väčšinou s vyššími titulmi,“ hovorí Keiley. „Keď však ide o doplnkové dôchodkové účty, učiteľom sa ponúka toľko možností a alternatív, kde existuje značný rozdiel medzi záujmami fondu a záujmami učiteľov. Učitelia niekedy napokon robia rozhodnutia, ktoré nie sú nevyhnutne v ich najlepšom záujme.“

Ked' dôchodkový fond v USA kúpi dlhopis EIB, je to solídna finančná stávka – a investícia do Európy, ktorá by sa inak možno neuskutočnila

Keiley si myslí, že to je to, čo fond CalSTRS odlišuje od ostatných: nízke poplatky, ktoré účtuje dôchodkový plán, znamenajú, že učiteľom zostane viac zisku zo svojich investícií. Okrem toho učitelia, ktorí možno nemajú skúsenosti s finančnými záležitosťami, nie sú zaplavení ponukou možností – napríklad, či sú príspevky do doplnkového dôchodkového systému investované prevažne do dlhopisov alebo do súkromných kapitálových investícií na vznikajúcich trhoch. „Keďže stále očakávam, že budem pracovať ešte niekoľko ďalších rokov, a dúfam, že budem zdravý a prístupný, v súčasnosti som sa rozhodol pre agresívnejší prístup k môjmu doplnkovému plánu.“

Keby som bol starší, možno by som sa držal konzervatívnejšej investičnej stratégie. Ale urobil som toto rozhodnutie sám.“

Keiley robí na strednej škole v meste Santa Monica mentora študentom, ktorí sú športovci. To znamená, že namiesto pravidelného vyučovania individuálne pracuje so študentmi, ktorí sa na škole intenzívne venujú americkému futbalu, basketbalu, európskemu futbalu a baseballu. „Pomáham im vytvoriť súbor nástrojov, ktorý potom zvýši pravdepodobnosť ich úspešnosti v triede, na športovisku a v živote vo všeobecnosti“, hovorí. Jednou zo zručností z tohto súboru nástrojov bude správa ich financií – niečo, v čom Keiley získal veľa skúseností prostredníctvom svojej účasti vo fonde CalSTRS.

Harry Keiley
učiteľ, stredná škola v meste Santa Monica, Kalifornia

2 AMERICKÉ DOLÁRE, KTORÉ PODPORUJÚ EKOLÓGIU

Ked' približne raz za mesiac zasadá Rada pre dôchodky kalifornských učiteľov, vyzýva učiteľov, aby sa zúčastnili na zasadnutí alebo aby ho prostredníctvom internetového vysielania sledovali. Veľa učiteľov využíva túto príležitosť, aby sa ozvalo. „Jedna vec, ktorú môžem o učiteľoch povedať, je, že sú veľmi zapálení a veľmi angažovaní účastníci“, hovorí Michael Sicilia, stratég pre verejné záležitosti vo fonde CalSTRS, čo je druhý najväčší verejný dôchodkový fond v USA, ktorý spravuje Rada pre dôchodky kalifornských učiteľov.

Fond CalSTRS, ktorý na konci júna 2018 spravoval 223,8 miliardy USD, poskytuje svoje služby viac ako 910 000 pedagógom, od učiteľov materských škôl až po vysokoškolských profesorov. Všetci učitelia v Kalifornii odvádzajú približne 10 % zo svojho príjmu do fondu, aby si zabezpečili dôchodok, pričom zamestnávateľia prispievajú ďalšími 18 % – 19 % zo svojich mzdových nákladov a štát prispieva tiež.

Harry Keiley nie je len jedným z pedagógov, ktorých dôchodkové úspory sú investované do CalSTRS. Je takisto členom Rady pre dôchodky učiteľov, ktorá dohliada na fond CalSTRS v mene učiteľov. „Výbor je zodpovedný za stratégiu alokácie aktív, ktorá nám pomáha určiť percentuálny rozsah portfólia, ktorý sa má investovať do každej triedy aktív, či už ide o nehnuteľnosti alebo dlhopisy, v USA alebo mimo nich,“ hovorí. „Konkrétne investičné rozhodnutia však robia zamestnanci fondu CalSTRS.“

Cathy DiSalvová, pridružená manažérka portfólia vo fonde CalSTRS, pomáha robiť tieto investičné rozhodnutia. Na základe jej usmernenia fond CalSTRS investoval do dlhopisov EIB. „Pokiaľ ide o EIB a iné nadnárodné subjekty, vo všeobecnosti ich považujeme za dobré holdingy pre riziko s veľmi dobrým ratingom, takže je to stabilná, bezpečná investícia,“ hovorí. „V prípade EIB je to dokonca ešte lepšie, keďže vieme, čo robí, keďže je bankou Európy a investuje do udržateľnosti a tvorby pracovných miest – dobre rozumieme tomu, čo EIB robí, a to sú veci, ktoré vieme podporiť.“

Podľa DiSalvovej sú pre učiteľov horúcou témou fosílna palivá a životné prostredie. Dlhopisy EIB na zvýšenie povedomia o klíme (Climate Awareness Bonds) – výnosy z ktorých sa používajú výlučne na opatrenie v oblasti klímy – preto prichádzajú vhod. Fond CalSTRS v roku 2018 kúpil niektoré z týchto dlhopisov, ktoré sú na trhu známe ako „zelené dlhopisy“. „Pri zelených dlhopisoch si dávame záležať na preskúmaní projektov, ktorým sú pridelené finančné prostriedky,“ hovorí DiSalvová. „Podávame správy o rôznych emitentoch a o tom, čo tieto projekty znamenajú pre našu radu.“

Keiley je v rade presvedčený, že fond CalSTRS zaujíma popredné miesto v investovaní do životného prostredia. „Nielen z hľadiska pochopenia environmentálneho rizika rôznych nástrojov, ale aj z hľadiska vnímania príležitostí pre investície do životného prostredia,“ hovorí.

Zelené dlhopisy EIB pomáhajú dokázať, že majú pravdu.

“**Keďže vieme, čo robí, keďže je bankou Európy a investuje do udržateľnosti a tvorby pracovných miest... to sú veci, ktoré vieme podporiť**”

Cathy DiSalvo
pridružená manažérka portfólia vo fonde CalSTRS

3 FINANCOVANIE BANKY EÚ

Eila Kreiviová, riaditeľka oddelenia kapitálových trhov Európskej investičnej banky vie, že najlepší čas na získanie peňazí na trhoch je začiatok roka, a potom znova obdobie okolo septembra alebo októbra. „Investori robia účtovné závierky na konci roka, potom posledné štyri až šesť týždňov roka sedia so založenými rukami, zatiaľ čo sa peniaze hromadia v pokladniciach. Potom, keď sa začne nový rok, majú k dispozícii veľa peňazí a chcú rýchlo produkovať výsledky, ktoré sa od nich očakávajú. Takže idú von nakupovať,“ hovorí. „Peniaze treba vložiť, aby pracovali.“

To isté sa deje v polovici roka, keď investori robia účtovné závierky a odchádzajú na dovolenky, pričom nechajú peniaze kopíť sa až do ich návratu a znova začnú investovať v septembri.

EIB vedie konzultácie so svojimi partnerskými bankami s cieľom naplánovať veľké dlhopisové ponuky, pričom osobitnú pozornosť venuje ukazovateľom dopytu na trhu, aby rozhodla o splatnosti, mene a iných znakoch každej emisie. Čo sa bude predávať najlepšie? Desaťročný dlhopis v amerických dolároch alebo päťročný dlhopis v eurách? Celkový program financovania banky vrátane maximálneho objemu peňazí, ktorý sa má získať, a zásady, ktorými sa riadia jej investície, schvaľuje správna rada pred začiatkom každého roka.

Peniaze treba vložiť, aby pracovali.

Hlavní nákupcovia dlhopisov EIB sú pokladnice bánk zo súkromného sektora, centrálné banky krajín mimo EÚ a investičné a dôchodkové fondy, ako napríklad fond CalSTRS. „Dopyt bánk vychádza z regulačných požiadaviek zachovať likvidné vankúše vo vysokej kvalite, likvidnom papieri, ako sú napríklad dlhopisy EIB,“ vysvetľuje Kreiviová. „A súvaha banky bude diktovať jej potrebu z hľadiska meny dlhopisu. Ak je súvaha vo švédskych korunách, budú musieť kúpiť dlhopisy vo švédskych korunách.“

Kreiviová tvrdí, že v Európe takmer každý, kto môže kúpiť dlhopisy EIB, ich aj kupuje, okrem krajín Stredozemia, kde sú štátne dlhopisy vďaka vyšším výnosom konkurencieschopnejšie. Ak sa ekonomiky Talianska, Grécka, Portugalska a Španielska zlepšia natoľko, že výnosy zo štátnych dlhopisov klesnú, dopyt po dlhopisoch EIB by sa mohol zvýšiť aj tam.

Práve teraz sa EIB čoraz viac snaží pritiahnúť peniaze z krajín mimo Európy. Jedným zo zdrojov sú devízové rezervy centrálnych bánk krajín mimo EÚ. Zatiaľ čo podľa pravidiel Maastrichtskej zmluvy platia pre centrálné banky EÚ pri nákupe dlhopisov EIB na primárnom trhu obmedzenia,

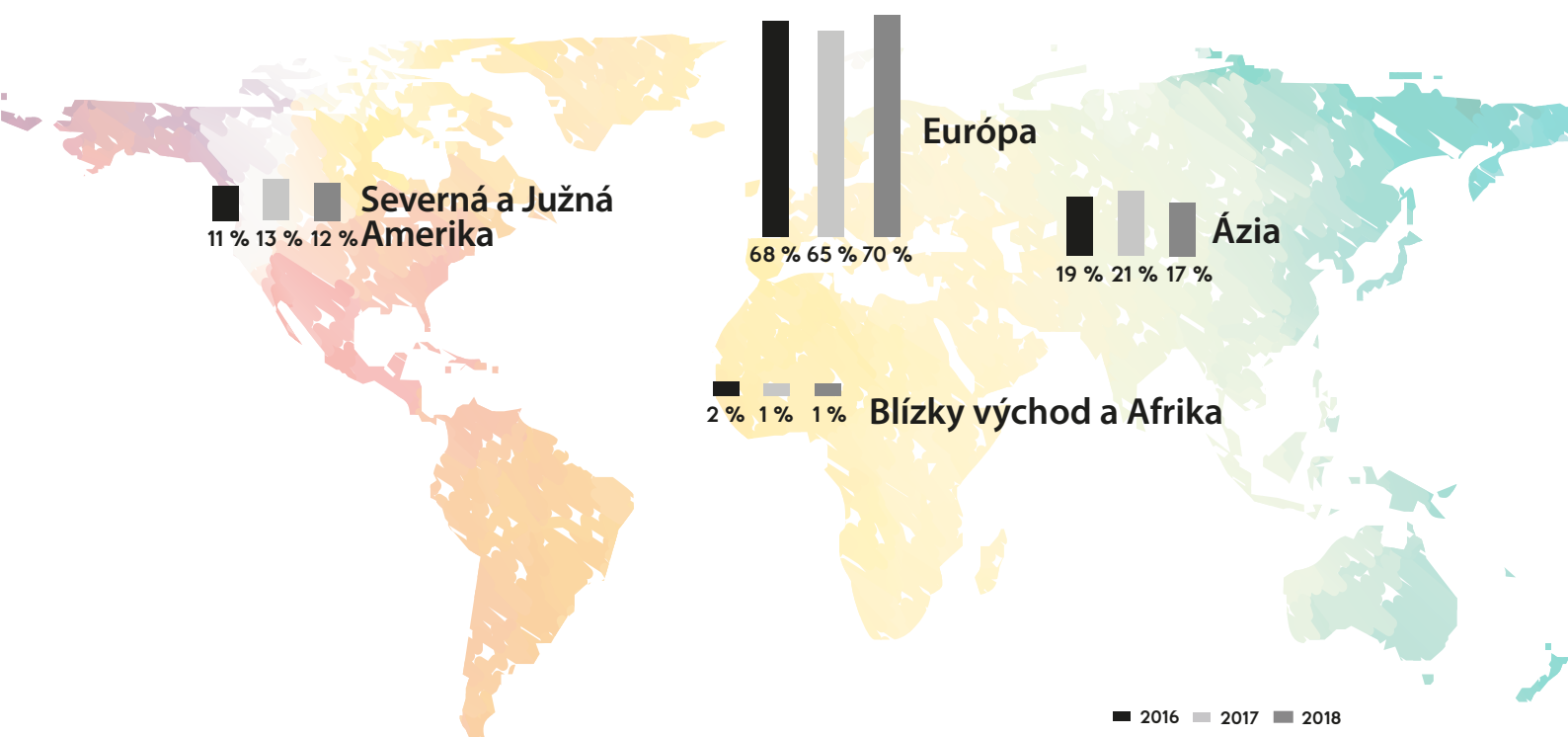
Eila Kreivi
vedúca oddelenia EIB pre kapitálové trhy

iné centrálné banky ich môžu kupovať. V takých prípadoch je najpopulárnejšou menou americký dolár, hovorí Kreiviová.

Ďalším zdrojom nového financovania sú investori zo súkromného sektora. „Chceme maximalizovať počet investorov. Nikto, kto má veľa na požičiavanie, nechce stáť na jednej nohe,“ hovorí Kreiviová. „Preto musíme lepšie vysvetliť aj vonkajšiemu svetu, kto sme. Prečo by sme nechceli priniesť do Európy peniaze z krajín mimo EÚ?“

Celkové financovanie za rok 2018

60 MILIÁRD EUR

ČLENENIE PODĽA MENY

4 JE TO VTÁK? JE TO LIETADLO? JE TO RIZIKOVÝ DLH!

Po európskej hospodárskej kríze malé a stredné inovatívne podniky nedokázali nájsť kapitál potrebný na rozširovanie svojich podnikov. Situácia bola zúfalá na celom kontinente, a tak EIB musela vymyslieť superhrdinu, ktorý by situáciu pomohol riešiť. Nový odvážny finančný produkt ide tam, kde majú iné nástroje strach vkročiť, čím zachraňuje inovatívne podniky v Európe pred nedostatkom finančných prostriedkov. Rizikový dlh je produkt EIB, ktorý má znaky úveru aj kapitálovej investície. Jeho určujúca charakteristika: splatenie investície EIB je zosúladené s výkonnosťou spoločnosti bez riedenia vlastníckeho podielu zakladateľov.

„Ekonomickou rečou povedané, je to ako vlastný kapitál“, hovorí Hristo Stoykov, vedúci oddelenia EIB pre rastový kapitál a financovanie inovácií. „Podstupujeme riziko, ktoré podstupujú kapitáloví vlastníci.“

Rizikový dlh je známy aj ako kvázi vlastný kapitál. „Ak sa spoločnosti nedarí, strácame peniaze dosť podobným spôsobom ako kapitáloví majitelia. Ak má obrovský úspech, čiastočne sa podieľame na tomto úspechu,“ hovorí Stoykov.

„Žiadne dve transakcie nie sú rovnaké. Každá transakcia je šitá na mieru.“

Produkt je v zásade úver poskytnutý spoločnosti, ktorej súvaha v čase žiadosti možno nevyzerá tak, že by spoločnosť vedela dlh splatiť. EIB dokázala v plnom rozsahu spustiť tento nástroj v rámci Európskeho fondu pre strategické investície s cieľom podporiť inovatívne, rýchlo rastúce spoločnosti. „Rýchlo rastúce spoločnosti sú pre banku novým typom klienta a každá operácia, ktorú robíme prostredníctvom tohto nástroja, sa uskutočňuje s klientom, ktorý je pre banku úplne nový,“ zdôrazňuje Stoykov. Aby boli finančné prostriedky spoločnostiam poskytnuté rýchlejšie, Správna rada EIB splnomocnila predstavenstvo na podpisovanie rizikových transakcií, pokiaľ spĺňajú kritériá oprávnenosti pre investovanie do inovácií.

„Pri schvaľovaní týchto transakcií sme museli byť ohybnější, museli sme sa stať flexibilnejšími,“ hovorí Stoykov. „Žiadne dve transakcie nie sú rovnaké. Každá transakcia je šitá na mieru.“

Hristo Stoykov
vedúci oddelenia EIB pre rastový
kapitál a financovanie inovácií

5 CIEĽ SPLNENÝ

Nové veci môžu byť riskantné. Napokon, ak niečo predtým ešte nikto neskúsil, ktovie, čo by sa mohlo stať? Vtedy do hry vstupuje Európsky fond pre strategické investície.

V rámci Investičného plánu pre Európu, známeho ako Junkerov plán, skupina EIB a Európska komisia spoločne vyčlenili 21 miliárd EUR na program záruk nazývaný Európsky fond pre strategické investície (EFSI). Podpora z EFSI umožňuje banke investovať do rizikovejších, inovatívnejších projektov – projektov, ktoré majú niekedy nehmotné aktíva a málo skúseností.

Skupina EIB v roku 2018 dosiahla svoj prvý ambiciózny cieľ v rámci EFSI, keď prekročila svoj počiatočný cieľ zaktivizovať 315 miliárd EUR v investíciách v priebehu troch rokov. V júli, kedy uplynul termín, bolo skutočné číslo vyše 334 miliárd EUR. Očakáva sa, že sa tým do roku 2020 zvýši HDP EÚ odhadom o 1,3 % a vytvorí sa 1,4 milióna pracovných miest. Tieto investície budú mať aj dlhodobý štrukturálny vplyv na produktivitu a konkurencieschopnosť. Podľa makroekonomickej analýzy vplyvu vypracovanej ekonómami EIB v spolupráci so Spoločným výskumným centrom Európskej komisie sa do roku 2036 vďaka týmto operáciám zvýši HDP EÚ o ďalšieho 0,9 % a vytvorí sa približne 800 000 pracovných miest.

Nemalo by byť teda prekvapením, že európski zákonodarcovia sa rozhodli zvýšiť záruku a predĺžiť EFSI do roku 2020 s novým cieľom 500 miliárd EUR.

REALISTICKÝ DOMINOVÝ EFEKT

Debora Revoltella
riaditeľka ekonomického oddelenia

Ale aký je celkový vplyv banky?

„Ak položíte širokopásmovú sieť na poskytovanie rýchlejšieho internetu, nielenže najmete ľudí, ktorí rozkopú cestu a položia do zeme kábel, ale máte účinok aj na najatie ľudí, ktorí vyrobia optický kábel, a na tovar, ktorý si za svoj príjem kúpi,“ vysvetľuje Debora Revoltellová, hlavná ekonómka EIB. „V dlhšom horizonte nielenže vytvoríte pracovné miesta pre stavebných robotníkov a robotníkov vyrábajúcich vstupy, ale rýchlejšie internetové pripojenie umožňuje aj vznik nových služieb a môže narušiť niektoré existujúce služby. To prispieva ku konkurencieschopnosti a celkovej ekonomickej činnosti.“

Táto ekonomická činnosť má ďalekosiahly, dlhodobý vplyv, ktorý nie je ľahko pozorovateľný, keď sa pozeráte iba na samotný projekt, a to sa premieta do hospodárskeho rastu a zamestnanosti. Na meranie tohto vplyvu sa ekonómovia EIB spojili so Spoločným výskumným centrom Európskej komisie s cieľom vytvoriť model. Každý projekt skupiny EIB v EÚ sa zadáva do modelu s podrobnými informáciami o projekte, ako je objem investícií, dĺžka projektu a úveru a charakteristiky sektora, do ktorého idú investície. Najnovšie číselné údaje pre investície podpísané v roku 2017 ukazujú, že sa v rámci týchto projektov očakáva vytvorenie 650 000 pracovných miest a zvýšenie HDP EÚ o 0,7 % do roku 2036 – trvalý vplyv na hospodárstvo Európy. V kratšom horizonte je dominový efekt ešte väčší. Očakáva sa, že do roku 2021 investície podporené skupinou EIB v roku 2017 zvýšia HDP EÚ o 1,1 % a vytvorí takmer 1,2 milióna pracovných miest.

6

KDE NAKUPUJETE INOVÁCIE?

EIB investuje peniaze, ktoré získava na finančných trhoch, do štyroch hlavných oblastí: infraštruktúry, životného prostredia, malých a stredných podnikov a inovácií. Ale čo presne inovácie sú a ako ich dokážete realizovať prostredníctvom financovania?

// Keď urobíte krok späť, inovácie sú skutočne o premietnutí výskumných nápadov do technológie, produktu alebo procesu, niečoho, čo môžete chrániť, napríklad požiadanim o patent," hovorí Felicitas Riedlová, vedúca oddelenia EIB pre biologické vedy. „Následne je dôležité, aby sa získané duševné vlastníctvo využilo. Nestačí ukázať niečo nové, musí to tiež slúžiť na nejaký účel.“

Uvedený účel môže mať rôzne formy. Môže ísť o prípad, keď bábätká krmené počiatočnou dojčenskou výživou získajú zdravotné prínosy z prírodných prídavných látok vyrobených spoločnosťou Jennewein, ktorú EIB financovala minulý rok. Alebo keď elektromobily zostanú nabité dlhšie vďaka súboru batérií vyvinutých spoločnosťou Rimac, ktorý je ďalším príjemcom nášho úverovania. Všeobecnejšie povedané,

ČINNOSTI ZAMERANÉ NA KLÍMU A SÚDRŽNOSŤ

Okrem svojho zamerania na štyri „oblasti politiky“ – infraštruktúru, životné prostredie, MSP a inovácie – má EIB takisto dve priority, ktoré sa týkajú všetkých oblastí politiky: opatrenie v oblasti klímy a súdržnosť. **Opatrenie v oblasti klímy** je úsilie obmedziť emisie oxidu uhličitého a pomôcť spoločnostiam a ekosystémom prispôsobiť sa zmene klímy. **Súdržnosť** je pôvodná vízia EÚ pomôcť menej bohatým európskym regiónom zvyšovať ich životnú úroveň. Niektoré projekty spájajú viaceré ciele naraz. EIB napríklad financovala chorvátsku spoločnosť Rimac prostredníctvom sprostredkovaného úveru poskytnutého v roku 2012 chorvátskej národnej rozvojovej banke HBOR na podporu malých a stredných podnikov a spoločností so strednou kapitalizáciou. Následne EIB v roku 2018 poskytla spoločnosti Rimac priamy úver na rozšírenie jej výskumu a vývoja, čím podporila inovácie. Keďže činnosti spoločnosti podporujú používanie elektromobilov, úverovanie patrí do opatrenia v oblasti klímy. A spoločnosť Rimac prispela aj k vytvoreniu pracovných miest v Chorvátsku, čím podporila súdržnosť.

účelom je udržateľný rast hospodárstva, prispievanie k blahu ľudí a tvorba pracovných miest. A inovácie sú dobré na priame vytvorenie pracovných miest pre vysoko kvalifikovaných ľudí aj na nepriame zvýšenie zamestnanosti prostredníctvom vedľajšieho efektu. „Musíme zabrániť úniku mozgov z Európy,“ hovorí Riedlová.

Financovanie inovácií je preto veľmi často o financovaní ľudí prichádzajúcich s novými nápadmi a riešeniami. „Financujeme kapitálové výdavky, napríklad vybavenie laboratórií alebo investície do zriadenia pilotných výrobných zariadení,“ vysvetľuje Riedlová. „Ale veľká časť nákladov na inovácie, výskum a vývojový projekt ide zvyčajne na živienie nápadov v mozgoch ľudí – mzdové náklady.“

„Chceme, aby bola EÚ tvorcom a realizátorom nápadov.“

Z účtovného hľadiska patria mozgy a duševné vlastníctvo do „nehmotných aktív“, ktorých hodnotu je ťažké určiť a chrániť. Z toho dôvodu sú banky menej ochotné použiť tieto nehmotné aktíva ako kolaterál na úver, v dôsledku čoho je pre inovatívne spoločnosti ťažké získať financovanie. V Európe túto medzeru vyplní EIB. Banka EÚ má široké portfólio finančných produktov na riešenie rôznych fáz inovácií, od úverov pre univerzity na budovanie ich výskumnej infraštruktúry, cez financovanie startupov až po peniaze pre veľké spoločnosti na rozširovanie ich inovácií.

„Vlády v Európe často používajú verejné peniaze na zaplatenie prvých fáz výskumu, ale potom sa veľa dobrých nápadov presunie inde, pretože ekosystém nepodporuje aplikovanie tohto skvelého výskumu, keďže požiadavky na financovanie rastú,“ hovorí Riedlová. „Prínosy putujú do zahraničia, kde sa dajú získať ďalšie peniaze.“

„Chceme, aby bola EÚ tvorcom a realizátorom nápadov,“ hovorí. „Aby z nich mala osoch tunajšia spoločnosť.“

Felicitas Riedl
vedúca oddelenia EIB pre biologické vedy

7 ČO BOLO PRVÉ, KURA ALEBO BATÉRIA?

Podľa Arisa Pofantisa, hlavného inžiniera EIB na oddelení pre digitalizáciu a malé podniky, automobilový priemysel v súčasnosti formujú dva hlavné trendy. Sú nimi elektrifikácia a autonómne riadenie.

Elektrifikáciou sa autá stávajú jednoduchšími. Elektrické autá majú menej komponentov ako motory s vnútorným spaľovaním a technológia pre takmer všetky z týchto komponentov sa plne vyvinula. Okrem jedného: batérie.

„Batéria je dnes pre elektromobily hlavným obmedzujúcim faktorom v dosiahnutí ich masívneho rozšírenia. Batéria nebola nikdy vyvinutá pre sériové komerčné automobilové použitie a jej cena zostáva veľmi vysoká,“ vysvetľuje Pofantis. Okrem toho energetická kapacita automobilových batérií (a tým aj dojazd auta) je stále obmedzená, čo vedie u spotrebiteľov k tzv. dojazdovej úzkosti. Obávajú sa, že zostanú odstavení na kraji cesty bez nabíjacej stanice v dosahu.

Pofantis tvrdí, že táto skutočnosť vytvára klasickú situáciu „kura a vajce“: bez dostatočného množstva elektromobilov na cestách existuje obmedzená ekonomická motivácia budovať siete nabíjacích staníc. Ale ak bude nabíjacích staníc príliš málo, ľudia nebudú mať záujem kupovať elektromobily. Napriek tomu sa veci menia. V roku 2018 podpísala EIB prvú časť úveru vo výške 115 miliónov EUR pre taliansku spoločnosť Enel X, ktorá nainštalovala nabíjacie zariadenia pre elektromobily po celej krajine.

„Vybudovali sme infraštruktúru, pretože sme si mysleli, že len čo tak urobíme, trh sa otvorí. A presne to sa stalo,“ tvrdí Alberto Piglia, vedúci oddelenia spoločnosti Enel X pre elektromobilitu. „Predaj elektrických vozidiel sa už o pár mesiacov zdvojnásobil.“

„**Chcem inšpirovať k zmene a naštartovať Európu.**“

Batérie pre elektrické vozidlá sa vyrábajú takmer výlučne mimo EÚ, v dôsledku čoho je Európa závislá na Japonsku, Číne a Kórei. Vo Švédsku to chce spoločnosť Northvolt zmeniť. V roku 2018 podpísala EIB úver vo výške 52,5 milióna EUR pre spoločnosť Northvolt na ukázkový závod, ktorý umožní priemyselným partnerom spoločnosti testovať jej lítiovo-iónové batérie. Závod Gigafactory bude zamestnávať až 2 500 ľudí.

Zakladateľ spoločnosti Northvolt Peter Carlsson sa v roku 2017 presťahoval späť do Švédska po viac ako polstoročí života v meste Palo Alto v Kalifornii, kde bol globálnym vedúcim dodávateľského reťazca spoločnosti Tesla. „Chcem inšpirovať k zmene a naštartovať Európu,“ hovorí Carlsson.

Švédsko je pre spoločnosť Northvolt dobrá lokalita, pretože má základné suroviny potrebné na výrobu batérií, ako je grafit a nikel. Má takisto množstvo lacnej vodnej energie a je tam veľa moderných prístavov na vývoz batérií do celej Európy a mimo nej. Spoločnosť dokonca dúfa, že bude recyklovať staré batérie, čím zníži potrebu iných nerastov, ako je napríklad kobalt.

8 NAJRÝCHLEJŠIE ELEKTRICKÉ AUTO NA SVETE – A INVALIDNÝ VOZÍK?

„Keď som toto začal robiť, elektrické autá sa považovali za škaredé a pomalé,“ hovorí Mate Rimac. „Tak som chcel dokázať, že môžu byť zábavné, vzrušujúce a rýchle – dokonca rýchlejšie ako autá so spaľovacím motorom – a pomyslel som si: Chcem vyrobiť svoje vlastné auto.“

Rimac vyrobil svoje vlastné auto a založil svoju vlastnú automobilovú spoločnosť. Rimac je jediným domácim výrobcom áut v Chorvátsku, ktorý vyrába prelomovú batériovú technológiu. Auto Concept One od spoločnosti Rimac, ktoré bolo predstavené v roku 2011, bolo svojho času zrýchlením z 0 na takmer 100 km za hodinu za 2,5 sekundy najvýkonnejším elektrickým vozidlom spôsobilým na cestnú premávku na svete.

Rimac, ktorého už od raného veku fascinovala elektronika a automobily, premenil garážový startup na priekopníka vo vývoji elektronického obchodu a batériovej technológie. Spoločnosť Rimac, ktorá má sídlo v malom meste neďaleko Záhrebu a ktorá mala pôvodne tím šiestich zamestnancov, teraz zamestnáva viac ako 400 zamestnancov z 26 krajín a rýchlo rastie.

Takáto rýchla expanzia si vyžadovala značné investície. EIB najprv podporila spoločnosť Rimac úverom poskytnutým chorvátskej národnej rozvojovej banke HBOR, ktorá požičiava finančné prostriedky EIB malým a stredným podnikom. Následne v decembri 2018 podpísala EIB so spoločnosťou Rimac kvázi kapitálový úver vo výške 30 miliónov EUR na financovanie firemného výskumu a vývoja. Hoci EIB nefinancuje vývoj konkrétnych modelov áut, financuje technológie na všeobecné účely určené pre čistú dopravu.

Spoločnosť Rimac má oveľa širší prínos pre európske odvetvie elektrických áut než len športové autá pre úzky okruh zákazníkov. „Auto Concept One je zdrojom príjmu pre spoločnosť a výkladnou skriňou technológií,“ hovorí Aris Pofantis. „Ak budete mať vysoko výkonné elektrické auto, ako je Concept One, ľudia sa začnú pozeráť na elektrické autá inak.“

Technológia spoločnosti Rimac má podľa investičného analytika EIB Aleksandara Mihajlovica ešte širšie využitie: „Tú istú technológiu možno použiť nielen v športových autách, ale aj vo vlakoch, autobusoch či dokonca v invalidných vozíkoch.“

„Tú istú technológiu možno použiť nielen v športových autách, ale aj vo vlakoch, autobusoch alebo dokonca v invalidných vozíkoch.“

9 VYČISTENIE JADRANU A AUTOMOBILOVÝ PRIEMYSEL

Ked' sa v severochorvátskom meste Đurđevac so 6 000 obyvateľmi narodila Elizabeta Žalacová, jej rodičia ešte jazdili na sovietskej Lade. Teraz pracuje na jednom z najrýchlejších áut na svete.

Elizabeta študovala navrhovanie zdravotníckych pomôcok na Záhrebskej univerzite a v tomto odbore aj pracovala, ale doma nemala veľa príležitostí na kariérny rast. „Na začiatku som si myslela, že si nedokážem nájsť prácu v Chorvátsku, hlavne preto, lebo v odbore, na ktorý som sa špecializovala, nebolo veľa pracovných možností,“ hovorí. „Tak som premýšľala nad odchodom z krajiny, ale v skutočnosti som chcela zostať v Chorvátsku, blízko mojej rodiny a priateľov.“

“**To, čo bolo pre mňa skutočne dôležité, bol ekologický aspekt spoločnosti.**”

Zbadala jeden inzerát na miesto inžiniera dokumentácie batériových systémov v spoločnosti Rimac. Aj keď vedela o autách, najmä o elektrických, málo, išla do toho. „To, čo bolo pre mňa skutočne dôležité, bol ekologický aspekt spoločnosti,“ hovorí Elizabeta.

Elizabete záleží na životnom prostredí. Napokon je ako členka potápačského klubu súčasťou kampane za vyčistenie Jadranského pobrežia a chorvátskych jazier.

Náboroví pracovníci spoločnosti Rimac si všimli jej angažovanosť a prijali ju. Na jej oddelení pracovala len jedna ďalšia žena. Jej prvá práca: batérie pre elektrické pretekárske autá pre SEAT v Španielsku. Mala pochybnosti o práci v odvetví, ktoré ovládajú muži, ale jej kolegovia ju veľmi podporovali. „Pýtala som sa, po návrate z práce som študovala a čoskoro som sa do toho s pomocou kolegov dostala,“ hovorí.

Bola povýšená na junior batériovú inžinierku a v súčasnosti pracuje na poloautonómnom športovom aute Concept 2 spoločnosti Rimac, ktoré dosahuje najvyššiu rýchlosť 412 km/h. „Som naozaj hrdá, že pracujem v spoločnosti, ktorá je súčasťou globálnej zmeny, v spoločnosti, ktorá má skutočne pozitívny vplyv na svet a na životné prostredie,“ hovorí „a že sa to všetko deje v malom meste v takej malej krajine, akou je Chorvátsko.“

Elizabeta Žalac
junior batériová inžinierka v spoločnosti Rimac

UDRŽATEĽNOSŤ

DLHÁ A NEODKLADNÁ CESTA

Z malého švédskeho ostrova do dediny v Senegale – EIB je súčasťou boja za opatrenie v oblasti klímy a inkluzívny rozvoj – a bude sa na ňom podieľať dovtedy, kým sa nezabezpečí udržiateľná budúcnosť.

Roky formovania na malom ostrove na severe Európy priviedli Helenu Muellerovú k celoživotnej kariére v oblasti financovania v súvislosti so životným prostredím a klímou.

V malých mestách na severe Egypta môžu zlé hygienické podmienky za choroby detí a za znečisťovanie vodných tokov a mora.

Spoločnosť Alecta, jeden z najväčších nákupcov nových dlhopisov EIB podporujúcich udržiateľnosť, neurobí investíciu, ktorá by značne poškodzovala životné prostredie.

Nové dlhopisy EIB na zvýšenie povedomia o udržiateľnosti (Sustainability Awareness Bonds) podporujú veľké projekty, ktoré zlepšujú životy miliónov ľudí.

5

Svet musí urobiť viac na budovanie udržateľnej budúcnosti. Aby EIB splnila svoju úlohu, vynakladá veľké investície do opatrenia v oblasti klímy.

7

Nadácia Grameen Crédit Agricole Foundation využíva malé úvery na africkom vidieku na boj proti chudobe a na pomoc ženám.

6

Keď bola Soukeyna Bâová mladá, kráčala každý deň mnoho kilometrov so svojou starou mamou, aby pomohla ľuďom v núdzi. Teraz bojuje za práva žien a za ekonomický potenciál v Senegale a za jeho hranicami.

1

VYRASTANIE NA ŠPECIÁLNO MIESTE

Helena Muellerová, ktorá vyrastala na malom švédskom ostrove Öland, si pamätá na učiteľov, ktorí ju upozornili na to, že neďaleké Baltské more začína byť zamorené splaškami, priemyselným odpadom a chemikáliami. „Keď vyrastáte na špeciálnom mieste, ako je ostrov Öland, všade okolo seba máte more, oblohu a prírodu, takže je normálne, že sa hlboko zaujímate o životné prostredie,“ hovorí Muellerová, ktorá vďačí svojim učiteľom na škole a životu na ostrove za to, že ju dovedli ku kariére v oblasti environmentálneho financovania a udržateľnosti.

Muellerová, ktorá žije neďaleko Štokholmu, nedávno odišla z pozície konzultantky v oblasti udržateľnosti v účtovníckej firme KPMG, aby pomohla startupom využívať digitálne technológie a fungovať udržateľným spôsobom. V roku 2018 pomohla založiť technologický startup s názvom Doconomy. Švédka spoločnosť vyvíja službu mobilného bankovníctva, ktorá umožňuje ľuďom sledovať ich vplyv na klímu a vyvažovať ho investovaním do environmentálnych projektov alebo vložením svojich úspor do udržateľných fondov.

„Keď diskutujeme o klimatickej kríze, je podľa mňa naozaj dôležité, aby sme začali zdôrazňovať, ako globálne otepľovanie a zmena klímy skutočne ovplyvňujú ľudí na celom svete,“ hovorí. „Neškodíme len prírode, ale aj iným ľuďom. Každý človek má právo na dôstojný život.“

Muellerová bola rada, keď sa dozvedela, že jej dôchodkový fond, ktorý spravuje švédsky správca fondov Alecta, investuje do environmentálnych dlhopisov EIB. Spoločnosť Alecta je jedným z najväčších nákupcov

nových dlhopisov banky EÚ na zvyšovanie povedomia o udržateľnosti, uvedených v roku 2018. „Podľa mňa je skvelé, že môj dôchodok je spravovaný týmto spôsobom,“ hovorí. „Jedno z najdôležitejších rozhodnutí, ktoré môžete urobiť na zníženie vášho negatívneho vplyvu na planétu, je udržateľne investovať – môže to mať obrovský vplyv.“

“ Je ťažké
nezaujímať sa o
prírodu, keď ste ňou
obklopení. “

Finančné inštitúcie by mali venovať viac času vzdelávaniu verejnosti o zodpovednom investovaní, hovorí Muellerová, a mali by sa snažiť komunikovať príbehy, ktoré sa skrývajú za údajmi.

EIB vynakladá veľké úsilie s cieľom dokázať, že zelené dlhopisy riešia zmenu klímy a že jej dlhopisy na zvyšovanie povedomia o udržateľnosti vytvárajú správny vplyv. Banka bola prvým emitentom, ktorý vytvoril podrobné pravidlá na podávanie správ o vplyve projektov, ktoré dostávajú peniaze zo zelených dlhopisov, a viedla prípravu harmonizovaného rámca na podávanie správ o vplyve pre všetkých emitentov zelených dlhopisov.

„Banky sú tak veľmi zamerané na peniaze a finančnú stránku vecí a na investovanie peňazí,“ hovorí. „Nie vždy premýšľajú nad angažovanosťou komunity, aby ukázali ľuďom, čo sa deje, personalizovaním problematik a sprostredkovaním príbehov.“

Helena Mueller
podnikateľka v oblasti životného prostredia

2 POVINNOSŤ CHRÁNIŤ BUDÚCNOSŤ

Švédsky správca dôchodkov Alecta sa už desaťročia zaujíma o zodpovedné investovanie, ale pred troma rokmi dal túto problematiku na starosť jednej osobe. Pred prevzatím novej úlohy bol Peter Lööw už 15 rokov projektovým manažérom a analytikom rizík v spoločnosti Alecta. Lööw zaistuje, aby spoločnosť Alecta pri zvažovaní investícií neustále zohľadňovala environmentálne a sociálne faktory, ako aj udržateľnosť. Je to dôležitá práca. Spoločnosť Alecta je najväčším správcom zamestnaneckých dôchodkových fondov vo Švédsku, pričom zastupuje známe spoločnosti, ako napríklad Volvo, ABB a Ericsson.

Zarábanie peňazí pre klientov a ochrana životného prostredia sa nevyučujú, hovorí Lööw. „O tejto problematike diskutujeme celý čas. Tieto dva ciele nie sú vo vzájomnom rozpore. Ak ste dlhodobý investor v pravom zmysle slova, musíte zohľadňovať viac aspektov, nielen finančné údaje, a tie zahŕňajú klímu a životné prostredie, pretože všetky tieto otázky majú vplyv na vaše investície.“

Spoločnosť Alecta neurobí investíciu, ak nie je udržateľná alebo ak nie je v súlade so zodpovedným investičným modelom fondu.

„Nie sme filantropická organizácia, ale sme radi, že v našom portfóliu sú ekologické a udržateľné aktíva. Naši klienti to očakávajú a chceme to robiť,“ hovorí Lööw.

Spoločnosť Alecta spravuje 85 miliárd EUR v dôchodkových peniazoch pre 2,4 milióna súkromných klientov a 34 000 podnikov. Drží 3 miliardy EUR v zelených dlhopisoch a 450 miliónov EUR v iných udržateľných investíciách. Firma bola jedným z najväčších nákupcov nových dlhopisov EIB na zvyšovanie povedomia o udržateľnosti, keď sa v septembri uskutočnila prvá emisia v hodnote 500 miliónov EUR. Spoločnosť Alecta bola nákupom nových dlhopisov v hodnote 50 miliónov EUR kľúčovým investorom.

„Ceníme si transparentnosť, ktorú dostávame od EIB,“ hovorí Lööw.

„**Sme radi, že v našom portfóliu sú ekologické a udržateľné aktíva.**“

Peter Lööw
vedúci oddelenia spoločnosti Alecta pre zodpovedné investovanie

3 NOVÉ DLHOPISY PRE UDRŽATEĽNÚ BUDÚCNOSŤ

Financovanie čistej pitnej vody pre milióny ľudí

Voda je cenný zdroj, ale je tiež drahá na financovanie vzhľadom na rozsiahlu infraštruktúru potrebnú na jej čistenie a čerpanie do domovov a podnikov. Jeden z najnovších produktov EIB – dlhopisy na zvýšenie povedomia o udržateľnosti – bude financovať vodné projekty v Európe, ale aj na takých miestach, ako je východná Afrika alebo severný Egypt, kde sladká voda a sanitácia vo vidieckych oblastiach a v niektorých mestách chýbajú. Dlhopisy na podporu udržateľnosti vychádzajú z úspechu zelených dlhopisov banky a prispievajú k niekoľkým cieľom udržateľného rozvoja OSN.

EIB vydala prvý dlhopis na zvýšenie povedomia o udržateľnosti v septembri, čím získala 500 miliónov EUR na financovanie projektov, ktoré riešia sociálne a ekologické problémy nad rámec zmeny klímy. Termín „povedomie“ (awareness) pripomína dlhopisy banky na zvýšenie povedomia o klíme (Climate Awareness Bonds), ktoré boli vydané v roku 2007 ako prvé zelené dlhopisy na svete.

EIB dúfa, že dlhopisy na podporu udržateľnosti budú také úspešné ako zelené dlhopisy, vďaka ktorým sa v priebehu 11 rokov podarilo získať viac ako 23 miliárd EUR a ktoré pomohli vybudovať svetový trh so zelenými dlhopismi v hodnote viac ako 400 miliárd EUR.

Dlhopisy EIB na podporu udržateľnosti budú poskytovať podrobnú správu, napríklad o počte osôb, ktoré vďaka investícii získali prístup k tečúcej vode. „V Malawi by mohlo byť 10 000 ľudí žijúcich v slumoch a spoliehajúcich sa na vodu zo studne,“ hovorí Thomas van Gilst, vedúci oddelenia EIB pre vodohospodárstvo. „Konečne im môžeme dotiahnuť potrubie z centrálného systému a všetky náklady na napojenie môžu byť oprávnené na financovanie z dlhopisov na podporu udržateľnosti.“

“Dlhopisy nemajú priamy vplyv na životy ľudí. Projekty áno.”

Jeden z prvých projektov EIB financovaných z dlhopisov na podporu udržateľnosti bude budovať a rekonštruovať čističky odpadových vôd v oblasti Kafr El Sheikh na severe Egypta, kde mnoho ľudí nie je napojených na verejnú kanalizačnú sieť. Odhaduje sa, že projekt zlepší kvalitu života a životné prostredie 470 000 obyvateľov vidieka. „Tento projekt v Egypte zmení každodenný život obrovského počtu ľudí,“ tvrdí Patricia Castellarnauová, vodohospodárska ekonómka EIB.

V budúcnosti sa dlhopisy okrem vody možno rozšíria aj na sociálnejšie sektory, ako je zdravotná starostlivosť, vzdelávanie alebo budovanie udržateľných miest.

Patricia Castellarnau
vodohospodárska ekonómka EIB

ZELENÉ DLHOPISY EIB PODPORENÉ V ROKU 2018

44
projektov

16
krajín

1,7 miliardy EUR
v investíciách

ČLENENIE NÁKUPU DLHOPISOV NA ZVÝŠENIE POVEDOMIA O UDRŽATELNOSTI PODĽA KRAJÍN

CIELE EIB PRE VODOHOSPODÁRSKE PROJEKTY FINANCOVANÉ Z DLHOPISOV NA ZVÝŠENIE POVEDOMIA O UDRŽATELNOSTI

- Prístup k **vode** a **sanitácii**
- **Prevenia** a **kontrola znečistenia**
- Ochrana **prírodných zdrojov**
- Riadenie rizík **prírodných katastrof**

4 LEPŠIE HYGIENICKÉ PODMIENKY, ZDRAVŠIE DETI

Kanalizačné služby a pitná voda sa v najväčších egyptských mestách za posledných pár desaťročí zlepšili, ale v menších mestách je situácia iná. Vo vidieckych oblastiach veľa domov nie je napojených na verejnú kanalizáciu. V niektorých oblastiach dokonca ani neexistuje systém verejnej kanalizácie. Väčšina domov a podnikov používa septik, ktorého obsah sa niekedy vyváža do kanálov alebo žúmp. Je bežné, že splašky presakujú do zeme alebo do Stredozemného mora.

Na egyptskom vidieku je len 18 % obydľí napojených na verejnú kanalizáciu a 12 % až 15 % obyvateľstva nemá tečúcu vodu. Problémy s hygienou spôsobujú choroby, a to najmä u detí. Nedostatok bezpečnej vody a slabá hygiena spôsobili, že hnačka je jedným z hlavných zdravotných hrozieb pre malé deti na egyptskom vidieku.

„Egypt sa snaží o zmenu“, tvrdí Maria Diamantiová, vodohospodárska inžinierka EIB. „Na vidieku však existuje množstvo projektov, takže nejaký čas potrvá, kým budú všade poskytované riadne sanitačné služby. „Zlepšujeme život krok za krokom.“

V rámci jedného nedávneho egyptského projektu sa vybudujú a zrekonštruujú čističky odpadových vôd v oblasti Kafr El Sheikh na severe Egypta neďaleko Stredozemného mora. Egypt vybuduje alebo rozšíri päť čističiek odpadových vôd a položí 694 km kanalizačného potrubia. Práce zlepšia hygienu a zabezpečia závlahovú vodu pre takmer 470 000 ľudí a takisto obmedzia množstvo odpadu vypúšťaného do Nílu, Stredozemného mora a neďalekého jazera Burullus, čím sa podporí 70 % odvetvia rybolovu krajiny.

EIB schválila úver vo výške 77 miliónov EUR pre projekt v hodnote 160 miliónov EUR. Podporí sa z nových dlhopisov EIB na zvýšenie povedomia o udržateľnosti. Dlhopisy, ktoré banka prvýkrát vydala v septembri, podporujú sociálne, ekologické a environmentálne projekty na celom svete. „Egypt má obrovskú investičnú medzeru, pokiaľ ide o systém kanalizácie,“ hovorí vodohospodárska ekonómka EIB Patricia Castellarnauová. „Tento projekt poskytne tisícom ľudí prístup k hygiene, ale prinesie množstvo ďalších výhod pre zavlažovanie, zníženie znečistenia a čistejšie kanály. Environmentálny a sociálny vplyv bude v Egypte obrovský, čo je presne to, čo chceme dlhopismi na zvýšenie povedomia o udržateľnosti dosiahnuť.“

“ Zlepšujeme život
krok za krokom. ”

Maria Diamanti
vodohospodárska inžinierka EIB

5 DLHODOBÁ UDRŽATEĽNOSŤ

Udržateľný rozvoj mal v programe EIB veľa rokov popredné miesto, ale dostáva sa mu viac pozornosti teraz, keď Organizácia Spojených národov schválila 17 cieľov udržateľného rozvoja s cieľom skončiť s chudobou a hladom, zlepšiť zdravie a vzdelávanie, bojovať proti globálnemu otepľovaniu a posilniť rodovú rovnosť. Financovanie a technická pomoc EIB podporujú udržateľné projekty vo viac ako 160 krajinách a sú katalyzátorom súkromného financovania, čím podnecujú iných, aby nasledovali naše dlhodobé investície. „Podporujeme harmonický rozvoj ekonomickej, sociálnej a environmentálnej súčasti života ľudí,“ tvrdí Marco Beros, hlavný inžinier v EIB.

Hlavný spôsob, akým robíme planétu udržateľnejšou, je boj proti zmene klímy. EIB je najväčším mnohostranným poskytovateľom ekologického financovania na svete a najväčším emitentom zelených dlhopisov. Banka investuje aspoň 25 % svojho financovania do zmeny klímy. Cieľom EIB je do roku 2020 vyčleniť aspoň 35 % svojho financovania pre rozvojové krajiny na investície do riešenia zmeny klímy. EIB bude od roku 2016 do roku 2020 financovať investície spojené s klímou v hodnote 100 miliárd USD, čím značne prispeje k cieľom Parížskej dohody. Na dosiahnutie týchto cieľov EIB „začleňuje“ opatrenie v oblasti klímy, tvrdí Monica Scatastaová, vedúca oddelenia EIB pre oblasť životného prostredia, klímy a sociálnej politiky. „Vynakladáme veľké úsilie na zabezpečenie toho, aby všetky naše operácie do roku 2020 zohľadňovali zmenu klímy a aby boli kompatibilné s Parížskou dohodou.“

“**Vynakladáme veľké úsilie na zabezpečenie toho, aby všetky naše operácie do roku 2020 zohľadňovali zmenu klímy a aby boli kompatibilné s Parížskou dohodou.**”

Celkové investície v oblasti klímy

16,2 mld. EUR

1,1 mld. EUR Adaptácia na zmenu klímy

4,1 mld. EUR Energia z obnoviteľných zdrojov

2,7 mld. EUR Energetická efektívnosť

1,1 mld. EUR Výskum, vývoj a inovácie

6,0 mld. EUR Nižšia uhlíková doprava

1,2 mld. EUR Iné zmiernenie zmeny klímy

Monica Scatasta
vedúca oddelenia EIB pre
oblasť životného prostredia,
klímy a sociálnej politiky

6 AKTIVISTKA OD DETSTVA

Kráčanie v šľapajách svojej starej mamy zmenilo Soukeyna Bâovú na líderku bojujúcu za práva žien

Soukeyna N'Diaye Bâová stratila otca, keď mala šesť rokov. Jej matka bola nútená vrátiť sa do školy, aby získala lepšiu prácu a uživila svoju jedinou dcéru. Soukeyna sa sťahovala z jedného domu do druhého vo vidieckych dedinách a komunitách v Senegale, kde bývala u svojich tiet alebo starých rodičov.

Táto ťažká výchova ju naučila byť nezávislou a pracovať so všetkými typmi ľudí. Vyrástla, aby sa vo svojej krajine a v celej Afrike stala vedúcou osobnosťou v oblasti práv žien a udržateľného rozvoja. „Keď som bola malá, chodievala som so starou mamou navštevovať ľudí,“ hovorí Soukeyna, ktorá má teraz 68 rokov a žije v Dakare. „Vždy pomáhala ľuďom a vždy chodila mnoho kilometrov pešo po návštevách. Niekedy cestovala dlhé vzdialenosti, len aby ľudí pozdravila. Naučila ma, aké je dôležité oslovovať ľudí.“

“ **Malí
poľnohospodári majú
veľmi ťažký život.** ”

Soukeyna oslovila za posledných pár desaťročí mnoho ľudí. V roku 1987 prišla s nápadom dať ženám na trhu malé pôžičky použitím vlastných peňazí. Pomohla im začať podnikáť, čo zahŕňalo predaj potravín a iných produktov alebo šitie látok. Dávala im školenia týkajúce sa predaja, zisku a výdavkov. Premenila túto myšlienku na inštitúciu v oblasti mikrofinancovania s názvom „Rozvoj ženského podnikania v Afrike“ (Female Business Development in Africa), ktorá dnes pomáha ženám v celom Senegale a buduje silné väzby s inými aktérmi v oblasti mikrofinancovania

po celom svete. Je spoluzakladateľkou Medzinárodnej siete alternatívnych finančných inštitúcií, globálnej skupiny organizácií v oblasti mikrofinancovania, ktoré pomáhajú rozvojovým krajinám robiť viac pre ženy, chudobných a obyvateľov vidieka.

„Ženy v Senegale sú vychovávané k tomu, aby boli veľmi silné, ale neboli finančne podporované. To je dôvod, prečo som založila moju organizáciu,“ hovorí Soukeyna. „Vedela som, že musíme urobiť viac, aby sme im dali príležitosti a reálny prístup k finančným zdrojom, aby sa mohli zapojiť do ekonomiky.“

Soukeyna je členkou Správnej rady nadácie Grameen Crédit Agricole Foundation, organizácie, ktorá verí, že inkluzívne mikrofinancovanie je najlepší spôsob, ako skončiť s chudobou a podporiť hospodárstvo v rozvojových krajinách. EIB podporuje nadáciu Grameen úverom vo výške 12 miliónov EUR.

Soukeyna Bâ
podnikateľka v oblasti mikrofinancovania

7 NADÁCIA POSKYTUJÚCA MIKROÚVERY PRACUJE NA POZDVIHNUTÍ ĽUDÍ Z CHUDOBY

Nadácia Grameen zlepšuje zdravotnú starostlivosť a prístup k vode a hygiene vo vidieckych komunitách po celom svete.

Ked' Eric Campos premýšľa o budúcnosti Afriky, predtým ako začne hovoriť, dlho mlčí. „Budúcnosť Afriky môže byť úspechom alebo veľkým zlyhaním,“ hovorí.

Campos je generálnym riaditeľom nadácie Grameen Crédit Agricole Foundation, organizácie, ktorá sa špecializuje na mikrofinancovanie pre najchudobnejšie regióny sveta. Nadácia verí, že malé úvery sú jedným z najlepších spôsobov, ako v rozvojových krajinách skončiť s chudobou, zlepšiť hospodárstvo a dať ženám rovnaké práva. Nadácia sa angažuje najmä na africkom vidieku, kde sa uskutočňuje viac ako 80 % jej podnikania.

V roku 2008 ju založila francúzska banka Crédit Agricole Group a nezisková organizácia Grameen Trust, ktorú založil bangladéšsky sociálny podnikateľ Muhammad Yunus, ktorý v roku 2006 získal Nobelovu cenu za mier spolu s bankou Grameen za priekopníctvo v koncepcii mikroúverov pre chudobných.

Zlepšenie zdravotnej starostlivosti, dodávok vody a sanitačných služieb je pre vidiecke komunity v Afrike skvelé, hovorí Campos, ale jeho organizácia chce ukázať, že poskytovanie malých úverov za dobré úrokové sadzby ženám a poľnohospodárom je jedným z najlepších spôsobov na zaistenie udržateľnosti vidieckych oblastí. Malé úvery pre ženy pomáhajú rodinám a deťom viesť zdravší život. Financovanie pre poľnohospodárov pomáha celej komunite, hovorí.

Z úveru vo výške 12 miliónov EUR, ktorý EIB poskytla nadácii Grameen Crédit Agricole Foundation, sa financujú úvery pre inštitúcie v oblasti mikrofinancovania v západnej Afrike. Nadácia pôsobí v 38 krajinách a poskytla viac ako 200 miliónov EUR vo forme úverov takmer 90 inštitúciám v oblasti mikrofinancovania na celom svete. Prevažná väčšina príjemcov týchto mikroúverov žije vo vidieckych oblastiach.

„ Poskytovaním úverov miestnym inštitúciám, ktoré rozdeľujú peniaze v srdci svojich území, podporujeme ekonomickú nezávislosť jednotlivcov. „

Eric Campos
generálny riaditeľ nadácie Grameen
Crédit Agricole Foundation

RODOVÚ ROVNOSŤ

LEN SKÚSTE PREPUSTIŤ POLOVICU PLANÉTY

Rodová rovnosť dáva ekonomický zmysel celému svetovému hospodárstvu. Keby boli ženy plne zapojené do ekonomickej sféry, globálny HDP by podľa správy organizácie McKinsey Global Institute mohol do roku 2025 vzrásť o ďalších 12 biliónov USD. Napredujúca rodová rovnosť je prínosom pre ženy, ich rodiny, komunity, v ktorých žijú, a napokon aj pre podnikanie a hospodárstvo. EIB v roku 2018 presadzovala rodovú rovnosť a posilnenie ekonomického postavenia žien prostredníctvom celého radu projektov, iniciatív a partnerstiev.

**Viac ako kus oblečenia:
škola módy v Etiópii
bude ženskú
podnikateľskú sieť.**

1

„Všetky naše projekty musíme starostlivo navrhovať tak, aby z nich mali úžitok ženy aj muži. Je to takisto o výbere správneho sektora, keďže niektoré z nich vytvoria priaznivejšie prostredie pre rodovú rovnosť.“

**Rod a zmena klímy:
(Obnoviteľná)
dievčenská energia.**

2

Julia Chambers

senior špecialistka EIB pre sociálny rozvoj

„Ženy sú hybnou silou zmeny. Posilnenie postavenia žien nám pomôže vysporiadať sa s naliehavými výzvami: opatrením v oblasti klímy, neregulárnou migráciou a dosiahnutím cieľov udržateľného rozvoja.“

Maria Shaw-Barragan
vedúca oddelenia EIB
pre globálnych partnerov

3

Mikrofond posilňuje postavenie jordánskych žien.

STRATEGICKÉ POSILNENIE POSTAVENIA

Cieľom stratégie EIB v oblasti rodovej rovnosti a posilnenia ekonomického postavenia žien je postaviť práva žien a dievčat do centra svojich činností s cieľom ďalej prispieť k Agende 2030 Organizácie Spojených národov pre udržateľný rozvoj, a najmä k cieľu udržateľného rozvoja č. 5 „dosiahnuť rodovú rovnosť a posilniť postavenie všetkých žien a dievčat.“

4

Na čele umelej inteligencie a zdravia: Peptidy a žena podnikateľka.

1 DIZAJNOVANIE BUDÚCNOSTI

Aj keď nie ste milovníkom módy, v Etiópii existuje šanca, že ste už počuli o Next Fashion Design, jednej z priekopníckych škôl módneho návrhárstva v krajine. Za jej úspechom stojí Sara Mohamedová, ktorá je známa tým, že dala jedinečnú pečať tradičným etiópskym odevom a posunula krajčírsku kreativitu vpred.

Mohamedová, modelka, ktorá sa stala návrhárkou, založila školu Next Fashion Design v roku 2013 a odvtedy sa snaží vytvoriť si v módnom priemysle svoj okruh zákazníkov. Čo je ešte dôležitejšie, podporuje svoje študentky, aby urobili to isté.

Programy na škole bežia tri mesiace až štyri roky a 80 % študentov tvoria ženy. Na jeseň 2018 Mohamedová dostala úver z etiópskej banky ENAT, ktorý bol podporený z linky financovania EIB. Ak posilním postavenie jednej ženy, táto žena bude inšpirovať inú ženu a táto iná žena bude inšpirovať ďalšiu,“ hovorí Mohamedová. „Je to ako reťaz, rastieme spoločne.“

**“ Je to ako reťaz,
rastieme spoločne.
Ak posilním
postavenie jednej
ženy, táto žena
bude inšpirovať inú
ženu a táto iná žena
bude inšpirovať
ďalšiu. ”**

EIB takisto podporuje projekt rozvoja podnikania žien v Etiópii. Z projektu sa financujú mikropodniky a malé podniky, ktoré úplne alebo sčasti vlastní ženy. Projekt, ktorý sa začal v roku 2013 úverom od Svetovej banky vo výške 50 miliónov USD, odvtedy pritiahol financovanie talianskej a japonskej vlády a v novembri 2018 financovanie EIB, ktorá poskytla dlhodobú pôžičku vo výške 30 miliónov EUR. Projekt „vyplnil tento rýchlo rastúci a nedostatočne pokrytý zákaznícky segment,“ hovorí Enrico Pini, investičný analytik EIB, ktorý má na starosti tento úver.

Projekt je priekopníckym modelom, rovnako ako Sarina škola módneho návrhárstva.

Sara Mohamed
zakladateľka školy Founder Fashion Design

2 (OBNOVITEĽNÁ) DIEVČENSKÁ ENERGIA

Ženy často patria k tým, ktorí najviac pociťujú účinky zmeny klímy. Môžu byť takisto jednými z najúčinnnejších aktérov pomáhajúcich v boji proti nej. Banka pracuje tak, aby začlenila do svojho existujúceho úsilia o riešenie zmeny klímy rodové hľadisko.

Elektrická energia pre dievčatá v Indii. V dedinách v indických štátoch Telangana a Ándhrapradeš mávali domácnosti výpadky elektriny až 12 hodín denne. „Nemali sme žiadny ventilátor ani svetlo; pre deti bolo ťažké študovať. V lete je veľmi teplo a deti zle znášajú horúčavy. Ventilátory a svetlá pomáhajú,“ hovorí jedna z mnohých miestnych žien, ktoré čerpajú výhody z dlhodobého úveru EIB vo výške 150 miliónov EUR poskytnutého Indickej agentúre pre rozvoj energie z obnoviteľných zdrojov.

“D-light mi dáva viac hodín na prácu a svetlejšiu hodinu.”

Z novej úverovej linky v objeme 150 miliónov EUR sa podporuje investícia v objeme 500 miliónov EUR do energie z obnoviteľných zdrojov a do výstavby solárnych a veterných fariem po celej Indii. V štátoch Telangana a Ándhrapradeš tieto investície priniesli komunitám spoľahlivú energiu z obnoviteľných zdrojov a zlepšili životy žien a dievčat. Vďaka lepšiemu pouličnému osvetleniu sa ženy cítia bezpečnejšie, keď idú večer po ulici, a osvetlenie im pomáha nájsť si čas na štúdium. Projekt znamená aj čistú energiu pre viac ako 1,1 milióna indických domácností.

Bezpečnosť žien je tiež dôležitou témou v rámci veľkých projektov v oblasti infraštruktúry. Vyskúšajte si jazdu metrom v meste Bangalore, ktoré je jedným z najrýchlejšie rastúcich miest na svete. Obyvatelia mesta každý deň uskutočňujú viac ako 400 000 jász metrom, čo je spolu viac ako 150 miliónov jász ročne. Časť obľúbenosti tohto spojenia spočíva v osobitných ustanoveniach pre cestujúce ženy, ktoré boli doplnené po konzultácii s miestnymi ženami. Metro vyhradilo dva vozne v každom vlaku výlučne pre cestujúce ženy, čo je dôležité hlavne vtedy, keď je linka plná. „Najmä keď vlak ide smerom k Mysore Road, veľmi sa zaplní a viete, je tam veľká tlačienica. Ženy sa začnú cítiť nepríjemne,“ hovorí jedna cestujúca.

SVETLEJŠIA HODINA

Margaret Anyango
majiteľka obchodu s potravinami v Nairobi

Keď slnko zapadlo, prestalo sa dariť aj obchodu Margaret Anyangovej s potravinami. Ale už tomu tak nie je. Vďaka solárnej súprave od spoločnosti D-light je jej stánok v Nairobi vidno aj z diaľky. „Zákazníci z akejkoľvek vzdialenosti vidia, že je stále otvorené, pretože je tam svetlo,“ hovorí. Spoločnosť D-light poskytuje rad mimosieťových, slnečnou energiou napájaných riešení osvetlenia vrátane solárnych panelov, nabíjačiek pre mobilné telefóny, solárnych svetiel, vypínačov svetiel, bateriek, FM rádii a dokonca televízorov. Panely sa ľahko používajú a môžu fungovať ako osobná elektrická sieť. Vďaka systému preddavkových platieb nie sú ani drahé. Do dnešného dňa si v Keni súpravu kúpilo 200 000 zákazníkov. Spoločnosť D-light zabezpečila 25 miliónov USD v rámci financovania z EIB v marci 2018. „D-light mi dáva viac hodín na prácu“, hovorí Margaret, „a svetlejšiu hodinu.“

3 MIKROÚVERY S VEĽKÝM VPLYVOM

Spoločnosť Microfund for Women už 20 rokov poskytuje financovanie pre podniky, ktoré vlastní ženy, v celom Jordánsku a vyplňa medzeru na trhu, ktorú nechali miestne banky, ktoré sú často zle vybavené na poskytovanie úverov malým firmám. Prítomnosť spoločnosti Microfund zmenila jordánsku kultúru. Úvery od spoločnosti Microfund povzbudzujú ženy k tomu, aby pracovali a podnikali, čo prispieva k zníženiu rodovej nerovnosti.

Ženy v Jordánsku tvoria 70 % ľudí žijúcich v chudobe. Zarábajú menej ako muži, majú menšiu kontrolu nad majetkom a často čelia dvojitému zaťaženiu, pretože sú hlavnými opatrovníkmi a hlavnými živiteľmi domácnosti. Spoločnosť Microfund pracuje aj so sýrskymi utečencami, z ktorých 1,4 milióna sa v dôsledku občianskej vojny v Sýrii usadilo v Jordánsku.

Ženy v Jordánsku tvoria 70 % ľudí žijúcich v chudobe

EIB poskytla spoločnosti Microfund for Women novú úverovú linku vo výške 5 miliónov USD, najmä na pomoc skupinám z radov žien podnikateľiek, samostatne zárobkovo činných osôb a mikropodnikateľov, ako je napríklad jedna skupina sýrskych utečieniek. Z úverovej linky EIB sa podporia úvery pre 146 000 príjemcov, pričom sa očakáva, že 96 % z nich budú tvoriť ženy.

Úver je podporený z nástroja mikrofinancovania pre južné susedstvo. Tento úverový nástroj v hodnote 71,3 milióna EUR spája vlastné zdroje EIB so zdrojmi Európskej komisie dostupnými v rámci investičného nástroja európskej susedskej politiky. Úverová linka je druhým úverom EIB poskytnutým spoločnosti Microfund for Women, po poskytnutí financovania v objeme 2 miliónov EUR v roku 2014.

Z úverovej linky EIB sa podporia úvery pre 146 000 príjemcov, pričom sa očakáva, že 96 % z nich budú tvoriť ženy.

4 NA ČELE UMELEJ INTELIGENCIE A ZDRAVIA

Len 10 % finančných prostriedkov investorov v EÚ ide do startupov, ktoré vedú ženy. Cieľom EIB je vyplniť túto medzeru podporením týchto spoločností v každej fáze ich podnikateľskej cesty.

Fragmenty bielkovín, ktoré sa nazývajú peptidy, môžu obmedziť šírenie ochorenia v ľudskom tele. Problém je nájsť ich. Sú napokon len niekoľkými molekulami medzi miliardami v jedinej rastline. Ale írsky podnikateľ Nuritas vyvinula technológiu založenú na umelej inteligencii, ktorá umožňuje vedcom odhaliť peptidy rýchlejšie a dostať ich rýchlejšie na trh a zároveň značne znížiť náklady.

„**Náš cieľ je globálny a spočíva v zlepšení životov miliárd ľudí.**“

„Kľúč k prevencii mnohých chorôb leží v údajoch o potravinách,“ hovorí Nora Khaldiová, zakladateľka a vedecká riaditeľka spoločnosti Nuritas. Khaldiová, ktorá je Írka a Francúzka, študovala matematiku a okrem toho získala doktorát z molekulárneho vývoja a bioinformatiky. „Náš cieľ je globálny a spočíva v zlepšení životov miliárd ľudí.“

Khaldiová preniesla svoje vedomosti do praxe s disciplínou a odhodlaním. Jej spoločnosť je prvá, ktorá využíva umelú inteligenciu a DNA analýzu na nájdenie a odomknutie peptidov z prírodných zdrojov, akými sú napríklad potraviny.

Len 10 % finančných prostriedkov investorov v EÚ ide do startupov, ktoré vedú ženy. Cieľom EIB je vyplniť túto medzeru podporením týchto spoločností v každej fáze ich podnikateľskej cesty. EIB poskytne 30 miliónov EUR spoločnosti Nuritas – prvej írsky biotechnologickej spoločnosti podporenej z Európskeho fondu pre strategické investície v rámci Investičného plánu pre Európu – s cieľom urýchliť vývoj jej platformy umelej inteligencie na objavenie peptidov, ktoré môžu predísť chorobe alebo ju liečiť s najvyššou rýchlosťou a presnosťou v odvetví.

„Zapôsobilo na nás ich inovatívne využitie technológie a úroveň globálnych výsledkov, ktoré už boli dosiahnuté,“ hovorí Stefano Marzario, investičný analytik EIB spolupracujúci so spoločnosťou Nuritas. „Naším cieľom je hľadať inovatívne a rýchlo rastúce spoločnosti, najmä spoločnosti, ktoré vedú ženy. Spoločnosť Nuritas tieto kritériá dokonale spĺňa.“

Nora Khaldi
zakladateľka a vedecká riaditeľka spoločnosti Nuritas

SPRÁVA A RIADENIE BANKY

EIB je orgán EÚ, ktorý sa zodpovedá členským štátom, a banka, ktorá sa riadi platnými najlepšimi bankovými postupmi v rozhodovaní, riadení a kontrole.

Rada guvernérov sa skladá z ministrov vlád z každého z 28 členských štátov. Zvyčajne ide o ministrov financií. Guvernéri určujú usmernenia týkajúce sa úverovej politiky banky a raz ročne schvaľujú účtovnú závierku. Rozhodujú o navýšení kapitálu a o účasti banky na finančných operáciách mimo EÚ. Taktiež menujú správnu radu, predstavenstvo a výbor audítorov.

Správna rada rozhoduje o pôžičkách, výpožičných programoch a iných finančných záležitostiach. Zasadá desaťkrát ročne s cieľom zabezpečiť správu banky v súlade so zmluvami EÚ, štatútom banky a všeobecnými smernicami ustanovenými radou guvernérov. Tvorí ju 29 členov, pričom každý členský štát nominuje jedného člena a jedného člena menuje Európska komisia. Určených je aj 19 zástupcov. V záujme rozšírenia odbornosti správnej rady možno kooptovať šiestich odborníkov, ktorí sa zúčastňujú na zasadnutiach rady ako nehlasujúci poradcovia. Rozhodnutia sa prijímajú väčšinou, ktorú predstavuje najmenej 50 % kapitálu upísaného členskými štátmi a jedna tretina členov rady oprávnených voliť, pokiaľ nie je v štatúte stanovené inak. Rade predsedá prezident, ktorý nemá právo voliť.

Predstavenstvo je rezidentný rozhodujúci orgán. Dohliada na bežný chod banky, pripravuje rozhodnutia pre správnu radu a kontroluje ich vykonávanie. Zasadá raz týždenne. Predstavenstvo pracuje pod vedením prezidenta a pod dohľadom správnej rady. Ďalší ôsmi členovia predstavenstva sú viceprezidenti EIB. Členovia sú menovaní na obnoviteľné obdobie šiestich rokov a zodpovedajú sa výhradne banke.

Banka má aj nezávislý **výbor audítorov** podliehajúci priamo rade guvernérov. Zodpovedá za audit účtov banky a za overenie, či činnosti banky prebiehajú v súlade s najlepšimi bankovými postupmi. Správa výboru audítorov sa predkladá rade guvernérov spoločne s výročnou správou správnej rady. Výbor audítorov sa skladá zo šiestich členov menovaných na neobnoviteľné funkčné obdobie šiestich po sebe idúcich účtovných rokov.

ČO ĎALEJ

Banka si na rok 2019 stanovila cieľ podpísať nové úvery v objeme 63 miliárd EUR. Tento cieľ predpokladá, že 3,5 miliardy EUR splateného kapitálu, v súvislosti s ktorým sa očakáva, že ho Spojené kráľovstvo v dôsledku Brexitu stiahne, bude nahradený.

Činnosti banky prešli v posledných rokoch veľkým vývojom, keďže sme prevzali väčšiu úlohu pri realizácii politických iniciatív EÚ. Spolupráca banky s Európskym fondom pre strategické investície na zmobilizovanie súkromného financovania pre kľúčové projekty spolu s naším zameraním na vykonávanie mandátov financovania priniesli zmenu DNA skupiny EIB.

Hlavné údaje z operačného plánu EIB na rok 2019

„Osobitné činnosti“ banky s vyšším rizikom, ktoré zahŕňajú projekty spojené s Európskym fondom pre strategické investície, naďalej nútia banku zamerať sa na iných ako tradičných zákazníkov a trhy a často si vyžadujú väčšiu pracovnú silu. Pri nasledovaní modelu z predchádzajúcich rokov bude vyšší podiel transakcií – približne 50 % – uskutočnených s novými klientmi. Toto číslo sa zvýši na 80 % pre nové produkty a iniciatívy podnikania s osobitnými činnosťami.

Banka zachováva ambiciózne ciele pre poskytovanie úverov malým a stredným podnikom a spoločnostiam so strednou kapitalizáciou a zvyšuje podiel financovania určeného pre inovatívne podniky. Výsledkom je, že reálna podpora pre malé firmy a spoločnosti so strednou kapitalizáciou by mala v roku 2019 dosiahnuť 17,4 miliardy EUR. Keď zohľadníme financovanie z Európskeho investičného fondu, podpora skupiny EIB pre malé podniky by mohla v rokoch 2019 a 2020 prekročiť 22 miliárd EUR.

Poradenské služby sú naďalej dôležitou súčasťou nášho podnikania. V roku 2019 predpokladáme 528 nových úloh, čo je približne rovnako ako v roku 2018, s cieľom podporiť investície v objeme 45 miliárd EUR. Sme odhodlaní venovať každý rok aspoň 25 % kapacity požičiavania z vlastných zdrojov na projekty v oblasti klímy a zvýšiť podiel financovania pre rozvojové krajiny venovaného opatreniu v oblasti klímy z 25 % na 35 %. Zaviazali sme sa, že v rokoch 2016 až 2020 budeme globálne financovať 100 miliárd USD v investíciách do opatrenia v oblasti klímy. Banka sa bude takisto naďalej zameriavať na infraštruktúrne projekty, najmä na tie, ktoré znižujú odpad a chránia zdroje.

Banka, ktorá v roku 2018 oslávila 60. výročie svojho založenia, sa neustále mení. Zostáva však odhodlaná vytvárať maximálny vplyv v oblasti sociálnej súdržnosti, konkurencieschopnosti a zmeny klímy a podporovať EÚ ako stabilizačnú silu na svetovej scéne.

60 rokov

spoločne
zlepšujeme život

PRÍLEŽITOSŤ VYTVORENÁ

SPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2018

**Skupina Európskej
investičnej
banky**

Skupinu EIB tvorí Európska investičná banka
a Európsky investičný fond.

Európska investičná banka

98-100, boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luxembourg

☎ +352 4379-1

www.eib.org – ✉ info@eib.org

🐦 twitter.com/EIB

📘 facebook.com/EuropeanInvestmentBank

📺 youtube.com/EIBtheEUBank

Európsky investičný fond

37B, avenue J.F. Kennedy

L-2968 Luxembourg

☎ +352 2485-1

www.eif.org – ✉ info@eif.org